

Respect pentru oameni și cărți

KARL MAY

Descoperă cărțile și cărțile de călătorie ale lui Karl May în România!

MAY, KARL

Testamentele încăștării (Karl May; trad. de Petru Frunză)

buc. de Lucian Pricop - B-SCHNEIDER, 2000, 2016

ISBN 978-606-104-046-4

TESTAMENTUL INCAȘULUI

Traducere de
EUGEN FRUNZĂ

Prefață de Lucian Pricop

CAPITOLUL I	1
CAPITOLUL II	1
CAPITOLUL III	1
CAPITOLUL IV	1
CAPITOLUL V	1
CAPITOLUL VI	1
CAPITOLUL VII	1
CAPITOLUL VIII	1
CAPITOLUL IX – Pe drumul razboinicii	1
CAPITOLUL X – Tura legătar poveștește	1
CAPITOLUL XI – La combăsi	1
CAPITOLUL XII – Prada crocodililor	1
CAPITOLUL XIII – Sejur la Orășel	1
CAPITOLUL XIV – Război în coadă secundară	1
CAPITOLUL XV – Dr. dr. 65. A. 150. 01. 14. 15. 15. 15.	1
CAPITOLUL XVI – Señor Sceno și moșul	1
CAPITOLUL XVII – Întâlnire cu un om din lumea	1
CAPITOLUL XVIII – Testamentele încăștării	1

EDITURA CARTEX 2000

București, 2016

Coperta: Dana Popescu

Tehnoredactare computerizată: Ecaterina Pîslă

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MAY, KARL

Testamentul incașului / Karl May ; trad. de Eugen Frunză ; pref. de Lucian Pricop. - București: Cartex 2000, 2016

ISBN 978-973-104-646-4

I. Frunză, Eugen (trad.)

II. Pricop, Lucian (pref.)

821.112.2-311.3=135.1

Textul ediției de față, este reprodus după *Karl May, Testamentul incașului*, Editura Albatros, București.

Au fost operate modificări privind ortografia, aprobate de Academia Română.

© Horia Frunză

Ediție tipărită în 1000 exemplare.

Pentru comenzi și informații, vă rugăm să ne contactați la:

- Tel/fax: 021/323.41.30; 021/323.00.76
- Tel: 0745.069.898; 0729.951.763
- www.edituracartex.ro
- e-mail: comenzi@edituracartex.ro
- O.P. 4, C.P. 184, București

CUPRINS

<i>Testamentul lui Karl May (prefață de Lucian Pricop)</i>	7
CAPITOLUL I – Espada	9
CAPITOLUL II – Corrida de Torros	32
CAPITOLUL III – „Tata Jaguar“	49
CAPITOLUL IV – O nouă cunoștință	60
CAPITOLUL V – Călare prin pampa	93
CAPITOLUL VI – Unul dintre incași	132
CAPITOLUL VII – O eliberare nocturnă	146
CAPITOLUL VIII – Lipitorile lui Parmesan	163
CAPITOLUL IX – Pe drumul războiului	187
CAPITOLUL X – Tata Jaguar povestește	215
CAPITOLUL XI – La cambași	229
CAPITOLUL XII – Pradă crocodililor	251
CAPITOLUL XIII – Secretul toreadorului	270
CAPITOLUL XIV – Bătălie în codrul secular	281
CAPITOLUL XV – Doctorul Morgenstern își atinge telul...	300
CAPITOLUL XVI – Señor Sereno și musafirul lui	321
CAPITOLUL XVII – Întâlniri neașteptate	330
CAPITOLUL XVIII – Testamentul incașului	347

„...se pare că Morgenstern și înțelese se călătura grupul lui de verbateros și săraci săcii Gran Chaco. Pe drum, doi pecuveni misterioși, Apoliano și Haukorpoma, îl să-l întâlnească, precinând că au același destinatie. Pe... Când verbateros se confruntă cu revoluționari, Tata Jaguar atinge fată în fata ei dusmanul său de moarte. Iousi,

Respect pentru oameni și cărti

pref. de Lucian Princop - București, 2016
ISBN 978-973-104-646-4

K. Frunză, Ediție în limba română și traducere în engleză de Lucian Princop	1
U. Princop, Lucian (pref.)	1
CAPITOLIU I - Ereditate	1
83-112-2-311-1-135-1	1
CAPITOLIU II - Cronică de joruri	1
CAPITOLIU III - Îndrăgoste	1
CAPITOLIU IV - Cronică de joruri	1
CAPITOLIU V - O călătorie românească	1
CAPITOLIU VI - O călătorie românească	1
CAPITOLIU VII - Îndrăgoste în Paris	1
CAPITOLIU VIII - Îndrăgoste	1
CAPITOLIU IX - Îndrăgoste boarescă	1
CAPITOLIU X - Îndrăgoste boarescă	1
CAPITOLIU XI - Îndrăgoste	1
Emitere în 1000 exemplare	1
CAPITOLIU XII - Îndrăgoste boarescă	1
CAPITOLIU XIII - Îndrăgoste boarescă	1
CAPITOLIU XIV - Bistrițe în cimitirul secentei	1
CAPITOLIU XV - Bistrița în cimitirul secentei	1
CAPITOLIU XVI - O călătorie românească	1
CAPITOLIU XVII - Sejurul peisajului	1
CAPITOLIU XVIII - Îndrăgoste boarescă	1
CAPITOLIU XIX - Îndrăgoste boarescă	1
CAPITOLIU XX - Îndrăgoste boarescă	1
CAPITOLIU XXI - Îndrăgoste boarescă	1
CAPITOLIU XXII - Testamentele incașului	1

Testamentul lui Karl May

ESPAÑA

Opera lui Karl May este vastă și destul de echilibrată valoric, oricare dintre romanele sale (*Winnetou*, *Old Surehand*, *Comoara din Lacul de Argint*, *Canada Bill*) asigurând o lectură atrăpantă pentru adolescenții aflați în căutare de aventură și repere morale. Sunt romane îndrăgite pentru că reușesc să construiască personaje, caractere. Nu întâmplător, de mai bine de un veac, lumea Vestului sălbatic american există pentru noi, europenii, grație unor ficțiuni românești; această lume este o imagine fabricată de către un german, un scriitor care înțelege încă de la finele secolului al XIX-lea că succesul unui roman popular se bazează pe câteva reguli de scriere creativă: scene narrative cu mare impact; firul epic foarte cursiv, acțiune caracterizată prin dinamism și suspans; autenticism etc.

Și *Testamentul incașului* este un roman cu date similare: poveste antrenantă, destul de simplă, dar cu răsturnări de situație.

În timpul unei neobișnuite lupte cu tauri, în Buenos Aires, zoologul german Dr Morgenstern și servitorul său Fritze fac cunoștință cu Tata Jaguar. Cei doi aventurieri germani călătoresc prin Argentina în căutarea fosilelor de dinozauri dar sunt luați prizonieri de indieni și de un grup de revoluționari care luptă împotriva guvernului. Celebrul Tata Jaguar îi eliberează pe cei doi europeni; Morgenstern și Fritze se alătură grupul lui de yerbateros în drum spre Gran Chaco. Pe drum, doi peruvieni misterioși, Anciano și Haukaropora, li se alătură, pretinzând că au aceeași destinație, Peru. Când yerbateros se confruntă cu revoluționarii, Tata Jaguar ajunge față cu față cu dușmanul său de moarte. Totuși,

acesta din urmă scapă. Urmărirea îi împinge pe yerbateros și, implicit, pe Morgenstern și Fritze în zonele înalte ale Cordilierilor Americii de Sud unde este ascunsă comoara mitică a incașilor.

Testamentul incașului este un roman pentru cei aflați la vârsta autodescoperirii, la vârsta în care atașamentul pentru eroi poate modela personalitate. De aceea, valorile morale inculcate de prozatori precum Karl May sunt mai trainice decât cele comunicate didactic. Acesta este în realitate testamentul... Testamentul lui Karl May.

Lucian Pricop

CAPITOLUL I

ESPADA

„Corrida de toros, corrida de toros!“ răsună glasul crainicilor care, împodobiți cu cocarde și panglici multicolore, străbăteau orașul Buenos Aires în lung și în lat.

Corrida de toros, lupta cu taurii, era de câțiva timp evenimentul comentat cu mare lux de amănunte în toate gazetele orașului.

Corrida de toros forma subiectul de discuție în toate localurile publice și particulare.

Corrida de toros înflăcărează pe orice spaniol, ca și pe orice ins în vinele căruia curge măcar o picătură de sânge latino-american. Puțin îi pasă de adversarii distracției sale favorite, de cei care susțin că e vorba de un sport imoral și în toate privințele reprobabil. Spaniolul arde de nerăbdare să-și găsească un loc, să chiuie bucurios la vederea animalului torturat și, încântat peste măsură, să uite de sine și de tot când taurul îndărjit și fără teamă spintecă burta unui cal sau ia în coarne pe vreunul din toreadori.

Da, *corrida de toros!* De câtă vreme nu se mai văzuse la Buenos Aires o *corrida!* De când nu se mai auzise în *Plaza de toros* nechezatul cailor, mugetul taurilor, strigătele luptătorilor, aclamațiile multimii! Trecuseră ani de la ultimul spectacol de acest gen și vina o purta grava situație politică a țării.

Războiul în care Lopez, dictatorul paraguayan, tărâse Confederația Argentinei, costase până atunci 40 de milioane de dolari și 50 de mii de morți pe câmpul de luptă, fără a mai vorbi de cele 200 de mii de victime ale holerei, rezultat al mizeriei provocate de război. Nimici nu se mai gândeau la petreceri.

Armata Confederației se afla în permanentă inferioritate față de trupele lui Lopez. Dar, în săptămâna precedentă, un succes remarcabil îi aduse laude întregii țări. Izbândă fusese sărbătorită la Buenos Aires prin iluminații și alaiuri festive. Și pentru a fi pe placul populației, Sarmiento, președintele nou ales, găsi nimerit să îngăduie organizarea unei lupte cu tauri.

Deși pregătită la repezică, această *corrida de toros* avea să devină extrem de pasionantă datorită unui anume concurs de împrejurări, îndreptând astfel aşteptările mulțimii.

Buenos Aires număra mulți toreadori famoși pe care nici un taur nu reușise încă să-i doboare. Mânați de invidie și gelozie, toți aceștia râvneau să-și dovedească superioritatea unul față de celălalt, să arate că ei sunt mai puternici, mai dibaci.

Când deodată se ivi acolo un străin, un spaniol din Madrid. Descinsese cu câteva zile în urmă la hotelul „Labastie“ și, din primul moment, ceruse permisiunea de a concura la întrecere. Când își rosti numele, domnii din comitet aprobară bucuroși, căci bărbatul cu pricina nu era nimenei altul decât însuși señor Crusada, cel mai vestit *espada* din regatul spaniol.

Suficient pentru ca întreaga populație a orașului să se pună în mișcare! Și totuși avea să se întâpte ceva și mai senzațional. Adică se mai prezenta doi señores ale căror oferte stârniră la culme interesul mulțimii. Unul era posesorul unor mari cirezi de vite. Investise cu câțiva timp în urmă sume considerabile, pentru achiziția unui număr de bizoni nordamericani în vederea încrucișării lor cu vite de rasă autohtonă. Dar bizonii se dovediseră atât de sălbatici, de neîmblânziți, încât stăpânul lor îi meni exterminării. Oferi deci în mod gratuit pe cel mai masiv dintre acești bizoni, pentru *corrida* ce avea să se desfășoare. Animalul urma să lupte în arenă alături de taurii obișnuși.

Celălalt señor era proprietarul unei *hacienda* din regiunea San Nicolas. Peonii, adică argații lui, săpând șanțuri circulare și pândind apoi cu dibacie, avuseseră norocul unic să prindă de viu și nevătămat un jaguar ce dădea târcoale turmelor de oi. Fiara n-au omorât-o, nădăjduind s-o vândă unui eventual cumpărător. Și acum stăpânul *haciendei* propunea să aducă jaguarul în oraș și să-l ofere în dar comitetului.

E lesne de imaginat că toate aceste împrejurări, prezența faimosului *espada* madrilez, ca și perspectiva înfruntării cu bizonul și cu jaguarul, atrageau în chip deosebit atenția publicului și, în primul rând, a luptătorilor băstinași. Aceștia se numesc de obicei *toreadores* sau *toreros*, cuvânt care provine din *toro*, taur pe spaniolește, și se împart în mai multe categorii, având fiecare o anume sarcină și specialitate. Primii sunt picadorii, care se avântă călări și hărțuiesc taurii cu sulitele. Apoi *chulos*, numiți și *banderilleros*, care, mânuind eșarfe viu colorate, atrag atenția taurilor asupra lor și le însigă în ceafă niște vergele cu cărlig ascuțit la capăt. În sfârșit *espadas*, adevărații luptători, care încearcă să răpună taurul cu spada, de unde și numele. În plus mai sunt și *matadorii de la matar*, a măcelări. Aceștia nu fac parte de fapt dintre luptători. Sunt un fel de argați ai arenei. Când taurul nu a fost lovit mortal, ci numai doborât la pământ, ei aleargă și îl dau lovitura de grație.

Așadar, crainicii străbateau străzile din Buenos Aires vestind lumea că spectacolul va avea loc a doua zi. Din când în când se opreau din mers ca să anunțe cu glas tunător programul și alte amănunte. Negustorii care și-o puteau îngădui trăgeau repede oblonul, închideau prăvăliile și se duceau la restaurant, la cafenea, la *confiteria*, ca să comenteze acolo evenimentul. *Confiteria*, ca și la noi, nu oferă decât înghețată și prăjitură.

„Café de Paris“, cel mai elegant local de întâlnire din Buenos Aires, gemea de consumatori; nu mai era nici un locșor liber. O mare animație domnea la toate mesele, dar mai ales la una din ele către care se îndreptau privirile celorlalți clienți. Căci în jurul ei seudeau cei trei *espadas* argentinieni care aveau să-și arate a doua zi măestria în arenă.

Cu toată invidia ce-i învrajbea, dumnealor erau unanim de acord că membrii comitetului săvârșiseră o greșeală gravă acceptându-l pe spaniol. Își propuneau chiar să facă tot posibilul ca să-i întunece faima de care se bucura. Unul, mai ales, care conducea discuția, dădea depline asigurări că va doboră din prima lovitură bizonul nordamerican și pentru aceasta era gata să pună rămășag cu oricine și pe oricât. În preajma lor, la o altă masă, seudeau patru domni îmbrăcați cu mult gust, dintre care unul atrăgea în mod

deosebit atenția. Era de statură aproape uriașă. Deși nu părea trecut cu mult peste cincizeci de ani, avea capul cărunt și o barbă albă ca zăpada, lungă și deasă. Din pricina obrajilor arși de soare putea fi luat drept un *gaucho* sau, în orice caz, drept un om dedat vieții în aer liber, într-o pampa sau chiar în sălbăticie. Dar eleganța costumului său croit după cel mai nou model parizian sugera contrariul. Comesenii, trei la număr, aveau chipuri la fel de bronzate. Unul din ei vorbi:

– L-ai auzit pe palavragiul ăsta, Carlos?

Bărbosul confirmă din cap.

– Și ce zici?

Cel numit Carlos ridică din umeri și un zâmbet rece, superior, îi apără la colțul gurii.

– Sunt cu totul de părerea ta, reluaă primul. Nu e joacă să răpui cu spada un taur de pe-aici înainte de a-l istovi de tot. Tu, care ai trăit atâtă ană în America de Nord și te-ai ocupat cu vânătoarea de bizoni, știi prea bine ce înseamnă un asemenea animal. Nu văd cum *espada* ăsta ar putea să-și țină făgăduiala.

– Cred și eu. Nu se omoară bivolii cu gura.

Rostise aceste cuvinte mai tare decât ar fi vrut. *Espada* îl auzi și țășni de pe scaunul lui. Se apropie de masa celor patru și zise pe un ton aproape poruncitor:

– Señor, n-ați vrea să-mi spuneți cum vă cheamă?

Uriașul cu barba albă îl măsură din ochi cu mare indiferență, apoi răspunse calm:

– De ce nu?! Însă după ce voi fi cunoscut mai întâi numele dumitale.

– Numele meu e vestit în lung și în lat. Mă cheamă Antonio Perillo.

Ochii străinului licăriră o clipă foarte ciudată, dar, coborându-și pleoapele, omul vorbi pe același ton liniștit:

– Numele meu nu e chiar atât de faimos. Mă cheamă Hammer.

– Nume nemțesc?

– Da.

– Sunteți neamț?

– Desigur.

– Atunci păziți-vă gura când e vorba de chestiuni locale! Eu sunt un *porteno*, ați înțeles?

Rostise cuvântul apăsat, plimbându-și privirea trufașă pe chipul interlocutorului său.

Portenos își spun locuitorii băştinași ai țării, spre deosebire de imigranți.

Perillo crezuse că astfel va face mare impresie, dar se înșela. Uriașul părea că nici nu cunoaște semnificația acestui termen. Drept care *espada* continuă pe un ton și mai arogant:

– V-ați referit cu dispreț la persoana mea. Vă retrageți cu-vintele?

– Nicidcum. Am spus că un bivol nu poate fi ucis cu gura și, pentru că aşa mi-e felul, nu susțin decât ceea ce ştiu.

– *Carracho!* Asta-i bună! Eu, cel mai de seamă luptător din această țară, să rabd batjocura unui neamț! Mă rog, ce-ai spune dumneata dacă ți-aș cere să ne măsurăm cu spada?

– Nimic, nimic n-aș spune, fiindcă nu m-aș sinchisi de loc, răspunse Hammer, sprijinindu-se de speteaza scaunului și aruncând celuilalt o privire care însemna orice în afară de teamă.

Aceasta îl stârni și mai mult pe argentinian. Cu ochii scăpărând, făcu încă un pas, ridică brațul ca pentru a lovi și strigă:

– Cum, nu retragi ofensa și nu-mi dai satisfacție?

– Nu.

– Bine! Atunci ești un infam, un laș. Na!

Și își porni pumnul către obrazul lui Hammer. Dar acesta pară lovitura cu brațul ridicat. Țășni în picioare, și prinse pe agresor de ambele mâini, îl imobiliză și, ridicându-l ca pe o mingă, îl dădu de perete încât îi trosniră oasele.

Toți cei de față se ridică de la locurile lor, curioși să vadă urmarea. Perillo, ca de altfel și ceilalți consumatori, nu purta haine ohișnuite în pampa și nu era de așteptat să aibă vreo armă sub costumul lui franțuzesc. Totuși, după ce-și reveni din zdruncin, băgă mâna sub veston, scoase la iveală un cuțit lung și, urlând de furie, se repezi la uriaș. Acesta nici nu se mișcă din loc, ci doar îl țintui pe adversar cu privirea și, fulgerător, îi apucă brațul înarmat răsucindu-l în aşa fel, încât agresorul tipă de durere și scăpă din mâna cuțitul. Apoi Hammer îl somă:

– Astămpără-te, Perillo! Cu mine nu-ți merge! Ne aflăm la Buenos Aires, nu în *Salina Mare del Condor*. Ai înțeles?

Vorbind, îl pironea cu privirea de parcă ar fi vrut să-i pătrundă până în fundul inimii. Perillo se dădu îndărăt și îl măsură speriat. Era palid, de-o paloare cadaverică. Teamă îi tulburase ochii, glasul îi tremura.

– *Salina del Condor*? făcu el. Ce-i cu asta? Nu cunosc.

– Lasă că știi tu prea bine. Îi se vede pe față.

– Nu înțeleg nimic. Nu am avut nici o legătură cu dumneavoastră...

– Ai și motive temeinice să nu pricepi, Antonio Perillo! Deci fii atent!

Băgă mâna în buzunar, zvârli pe masă câteva bancnote pentru consumație, își luă pălăria din cuier și se îndreptă spre ușă, fără ca nimeni să cuteze a-i sta în drum. De cum se ridică în picioare, toți își dădură seama că n-ar fi plăcut lucru să te încăieri cu acest Goliath. Cei trei însoțitori plecară și ei.

Abia după ce ușa se închise în urma lor, Perillo își regăsi curajul. Căută să-și prezinte înfrângerea într-o lumină mai favorabilă, căci unul dintre amici îl cam lua în râs:

– Măi ce rușine, Antonio! Îi-ai găsit nașul!

– Poftim, aleargă tu și măsoară-te cu el! Așta-i uriaș, dom'le, cine se încumetă...

– O fi, însă te-a tutuit. Și cu ce dispreț! Iar tu? După ce ai înghițit gălușca, îi mai și vorbești cu dumneavoastră ca la început.

– Nici n-am băgat de seamă că m-a tutuit.

– Și cu *Salina del Condor*, mă rog... Ce-a vrut să spună?

– Știi eu? Vreo idee fixă. Toți nemții sunt niște aiuriți, niște lunatici. Hai să vorbim de altele.

Poate că totuși discuția n-ar fi contenit dacă în acel moment nu și-ar fi făcut apariția un personaj care atrase toate privirile asupra sa. Era un gaucho roșcovan, mic, pirpiriu, cum nimeni nu mai văzuse până atunci. Omulețul purta pantaloni albi, foarte curați și exagerat de largi, care-i ajungeau numai până la genunchi, și o *cheripa* roșie de bumbac, un soi de pled pe care locuitorul din pampa și-l înfășoară la șold și îl ridică în față și la spate în jurul pieptului fixându-l cu ajutorul unei centuri. Mâncile cămășii – albă,

curată ca și pantalonii – micul gaucho și le suflecase până deasupra coatelor. De centură își legase o eșarfă roșie cu capetele atârnând într-o parte. Bustul îi era învelit într-un *poncho* roșu de lână, o pătură cu deschizătură la mijloc și trecută peste cap. Purta veritabile cizme de *gaucho*, confectionate cam în felul următor: de îndată ce tai un cal, până a nu se răci leșul, îi jupoi picioarele dindărăt. Pielea, aşa cum se află, o ții în apă fierbinte ca să poți răzui mai ușor părul de pe ea. Apoi, umedă încă, o tragi în picior ca pe un ciorap. După ce se usucă, pieile acestea se strâng în jurul gambelor și alcătuiesc o încălțăminte trainică la intemperii. Firește că asemenea încălțări nu pot fi scoase niciodată. Trebuie să le porți până se rup de-a binelea și se desprind de pe picior. De fapt ele nu acoperă decât pulpele și gleznele. Talpa rămâne goală, degetele se ițesc în afară. Deci un gaucho astfel încălțat umblă, într-un fel, desculț. Numai că acești oameni rareori calcă pe pământ, și atunci mai ales în interiorul colibei. Altminteri își duc veacul în șa. Încălțăminta fără talpă îi ajută la folosirea scărilor – atât de înguste încât nu încape în ele decât degetul gros. Cu atât mai falnici însă le sunt pintenii. Chiar și sfrijitul care își făcu apariția în local posedă niște pinteni impresionanți, cu roți mari, zimțate, cât monedele de 5 mărci. Pe creștet trona o pălărioară de pâslă, cu ciucure, îndesată peste o basma de mătase roșie cu capetele aduse sub bărbie și legate strâns. Orice gaucho poartă asemenea basma ca să-și apere ceafa de soare. Ș-apoi, la călărit, basmaua îi flutură în jurul capului provocând o boare plăcută. La brâu, sub eșarfă, odihnea un cuțit lung și un pistol cu două țevi. De cureaua lată, petrecută peste umăr, atârnată o flintă tot cu două țevi și nu cu mult mai scurtă decât stăpânul ei. În mâini omulețul ducea două cărți.

Acest ultim amănunt atrăgea îndeosebi atenția. Un gaucho cu cărți! Așa ceva nu se văzuse de când lumea. Unde mai pui că era și proaspăt bărbierit, fapt care de asemenea bătea la ochi.

Omul stătu o clipă în prag și, lucru cu totul surprinzător în acele împrejurări, salută cu un sonor *Buenos dias* – bună ziua! Se îndreptă spre masa eliberată tocmai atunci, luă loc, deschise amândouă cărțile și, de parcă s-ar fi aflat singur cuc, începu să le cerceteze afundându-se avid în lectură. Erau două tomuri de

E. d'Alton și Weiss, editate de Academia Regală de științe din Berlin.

Larma de până atunci se făcu tacere adâncă. Micul gaucho îi deconcertase pe toți. Nu știau ce să credă. Omulețul însă nu se sinchisea de nimic; părea că nici nu observă lumea din jur.

Citea impasibil și nu se întrepruse nici când zarva și discuția în jurul corridei se învioră din nou. Abia când un chelner tinerel, mărunt ca și dânsul, veni să-l întrebe ce dorește, năstrușnicul client își ridică privirea și rosti în cea mai curată spaniolă:

- Bere aveți? Vreau să spun *cerevisia*, pe latinește.
- Da, señor, avem. Șase taleri sticla.
- Atunci adă o sticlă, o *ampulla* sau *lagena*, pe latinește.

Chelnerul, după ce-l privi mirat, aduse o sticlă de bere și un pahar pe care-l umplu vârf. Dar ospetele nu-l mai luă în seamă și nu-și săltă nasul din cărti.

Până la urmă nimeni nu-i mai dădu nici o atenție, afară de un singur ins, și anume Antonio Perillo. Aproape că nu-l slăbea din ochi. Părea să nu se preocupe decât de noul venit. Abandonase orice discuție. La un moment dat se ridică, păși spre masa străinului, se înclină și vorbi pe un ton exagerat de politicos:

- Scuzați, señor, mi se pare că ne cunoaștem?!

Micul gaucho se trezi mirat din lectură, se sculă de pe scaun și răspunse la fel de politicos:

- Regret, señor, dar trebuie să vă declar că greșiti. Nu vă cunosc.

– Atunci aveți probabil oarecare motive să afirmați acest lucru. Eu unul, sunt convins că ne-am întâlnit sus, pe râu.

– Imposibil. N-am fost niciodată sus. Mă aflu abia de o săptămână aici și n-am trecut nici măcar cu un pas dincolo de Buenos Aires.

- Îmi dați voie să vă întreb de unde sunteți?

– Din Jüterbogk, care se scrie și Jüterbog sau Jüterbock. Până acum nu s-a stabilit încă ortografia exactă. Eu înclin pentru Jüterbogk, deoarece îmbină două noțiuni: „bog“ de la „biegen“, a îndoii, și „Bock“ adică berbec.

– Iată o localitate de care n-am auzit. Sunteți amabil să-mi spuneți și numele dumneavoastră?

– Cu placere. Morgenstern, doctorul Morgenstern.

– Și ocupația?

– Savant, mai bine zis om de știință amator.

– Specialitatea?

– Lucrez în zoologie, señor. Am venit în Argentina ca să dau de urmele glyptodonului, megatheriumului și mastodontului.

– Nu pricep. Aud pentru prima oară asemenea denumiri.

– M-am referit la niște specii uriașe de armodial, brasypod și elefant.

Espada făcu o mutră amețită, privi cu bănuială pe omulețul din față lui și întrebă apăsat:

– Vorbiți serios, señor?

– Firește.

– Păi unde vreți să le căutați?

– Bineînteles în conformația pampasului. Din păcate nu se știe încă precis dacă stratificarea s-a petrecut înainte sau concomitent cu diluiul.

– Diluiul? Señor, m-am lămurit! Umblați cu vorbe aiurea ca să-mi dați a înțelege că vă stingheresc.

– Pardon, nu sunt de loc vorbe aiurea. Am aici două volume ai căror autori sunt foarte competenți în ce privește istoria diluiului: Weiss și d'Alton. Cu siguranță că ați auzit de ei...

– N-am auzit nimic. Nu-i cunosc pe acești domni. Dar pe dumneavoastră pot susține fără greș că vă cunosc și încă foarte bine. Mărturisiți, señor, că veșmintele astea nu sunt decât un degizament.

– Deghizament? Hm! Ca să fiu sincer, trebuie să spun că nu prea intră în obiceiul meu să arăt ca un gaucho.

– Și totuși s-ar părea că știți călări de minune!

– Eu? Eroare, señor! Ce-i drept, am avut în câteva rânduri prilejul să încalec un cal, un *equus*. Dar *equo vehi*, cum zice latinul – adică arta călăriei, îmi e străină în proporție de nouă zecimi.

Perillo nu-și putu reține un zâmbet suspicios. Totuși se înclină diplomatic și vorbi:

– Nu are rost să vă mai tulbur, señor. Fiecare cuvânt al dum-neavevoastră e o dovedă în plus că vă ascundeți identitatea. Iertați-mi,